

Протокол
засідання Комітету з регіональної політики
Національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу
(онлайн-формат)

06 серпня 2025 року, 11:00 – 13:00

<https://undp.zoom.us/j/83883803121?pwd=K0VKM0R6NmdoR1BieTJqZWdxY0lFZz09>

Учасники засідання:

1. **Головуюча** – завідувач відділу управління та протидії туберкульозу ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», заступниця голови Комітету ТЕРЛЕЄВА Яна Сергіївна.

Члени Комітету та особи, які їх замінюють:

2. БАСЕНКО Антон Ігорович – радник з питань спільнот, прав і гендеру МБФ «Альянс громадського здоров'я», заступник голови Комітету.
3. АРТЮШКІНА Лариса – виконуюча обов'язки начальника відділу громадського здоров'я ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України».
4. БІЛОУС Ірина Вадимівна – директорка комунального некомерційного підприємства «Черкаський обласний спеціалізований медичний центр Черкаської обласної ради», членкиня Черкаської обласної ради з координації дій у відповідь на поширення туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу (далі – коордрада).
5. ГОРЕНКО Галина Олександрівна – генеральна директорка комунального некомерційного підприємства «Кіровоградський обласний фтизіопульмонологічний медичний центр Кіровоградської обласної ради», членкиня Кіровоградської обласної коордради.
6. ДЕМЕНЧУК Світлана – головний спеціаліст відділу формування регіональної політики Департаменту регіональної політики та реінтеграції територій Міністерство розвитку громад та територій України.
7. ДЖУМАК Андрій Вікторович – заступник начальника управління Департаменту боротьби з наркозлочинністю Національної поліції України.
8. КЛИМЕНКО Наталія Миколаївна – завідувачка відділенням комунального некомерційного підприємства «Обласний клінічний протитуберкульозний диспансер», експертка Департаменту охорони здоров'я Донецької обласної державної адміністрації за напрямом «фтизіатрія», членкиня Донецької обласної коордради.
9. КОГАН Юлія Олександрівна – регіональна координаторка в Одеській області благодійної організації «Всеукраїнське об'єднання наркозалежних жінок ВОНА».

10. КУЩ Дмитро Вікторович – аналітик з питань управління охороною здоров'я Програми розвитку ООН (UNDP) в Україні.
11. НАГОРНА Наталія Володимирівна – член Координаційної ради БО «100 відсотків життя», директор БО «Нехай твоє серце б'ється».
12. РАК Любомир Михайлович – генеральний директор комунального некомерційного підприємства Львівської обласної ради «Львівський регіональний фтизіопульмонологічний клінічний лікувально-діагностичний центр», член Львівської обласної координи.
13. ШКІЛЬНА Ірина – головний спеціаліст відділу позашкільної роботи та забезпечення доступу до освіти головного управління загальної середньої освіти директорату шкільної освіти Міністерства освіти і науки України.

Відповідно до затвердженого 02 червня 2025 року складу Комітету, його кількість налічує 23 члени.

Присутні на засіданні члени Комітету та особи, які їх замінюють, – 13. Відсутні – 10.

Відповідно до п. 12 Положення про Комітет, засідання якого є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини членів Комітету, кворум забезпечено, що визначає легітимність прийнятих рішень.

Запрошені учасники засідання:

14. БАСАРАБ Ярослав – директор ДУ «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» (ЦОЗ ДКВС України).
15. ГОЗАЛОВ Огтай – керівник Об'єднаного підрозділу з інфекційних хвороб Представництва ВООЗ В Україні.
16. ДИМАРЕЦЬКИЙ Олег – директор БО «Благодійний фонд «Всеукраїнське Об'єднання Людей з Наркозалежністю «ВОЛНА», член Національної ради – представник громадських об'єднань та благодійних організацій, які представляють інтереси споживачів ін'єкційних наркотиків.
17. ДЯДИК Надія – координаторка з розвитку цифрових рішень БО «ТБ ЛЮДИ України».
18. ЗАЙЦЕВА Ольга – спеціалістка Об'єднаного підрозділу з інфекційних хвороб Представництва ВООЗ В Україні.
19. ЗЛОБИНЕЦЬ Михайло – заступник директора з медичних питань ЦОЗ ДКВС України.
20. КЛИМЕНКО Ольга – директорка з розвитку БО «ТБ ЛЮДИ України», членкиня Національної ради – представниця громадських об'єднань та благодійних організацій людей, які живуть з туберкульозом.
21. КОРОЄВА Ірина – представниця Секретаріату Національної ради, секретар Комітету та Комісії з нагляду Національної ради.

22. КОСТИН Євген – головний спеціаліст відділу клінічної та наукової експертизи Департаменту стратегії універсального охоплення населення медичними послугами Національної служби здоров'я України.
23. КРАВЕЦЬ Любов – секретар Комітету, Програма розвитку ООН, координатор проєкту.
24. ЛАПОНОГ Сергій – заступник голови Національної служби здоров'я України.
25. ЛОЖЕЧНИК Катерина – провідний спеціаліст відділу контролю якості медичної допомоги та комунікації Управління медичної допомоги, стратегічного розвитку та комунікації Департаменту охорони здоров'я Львівської обласної державної (військової) адміністрації.
26. МЕДВЕДЄВА Олеся – головна фахівчиня з управління та протидії туберкульозу ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»
27. СЕМЕНОВА Олена – програмна директорка БО «ТБ Люди України».
28. ТУХВАТШИНА Олеся – лікарка-епідеміологиня відділу епідеміологічного нагляду (спостереження) та профілактики інфекційних хвороб ДУ «Одеський обласний центр контролю і профілактики хвороб МОЗ України».

Порядок денний:

1. Вітальне слово головуючої – заступниці голови Комітету *ТЕРЛЕЄВОЇ Яни Сергіївни*.

2. Реалізація Програми медичних гарантій та фінансування протитуберкульозних заходів на регіональному рівні – досягнення, проблеми та шляхи вирішення.

Співдоповідачі:

ЛАПОНОГ Сергій Петрович, заступник голови Національної служби здоров'я України.

КОСТИН Євген Іванович, головний спеціаліст відділу клінічної та наукової експертизи Департаменту стратегії універсального охоплення населення медичними послугами Національної служби здоров'я України.

ТЕРЛЕЄВА Яна Сергіївна, завідувач відділу управління та протидії туберкульозу ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», заступниця голови Комітету.

3. Результати досягнення основних індикаторів подолання туберкульозу на рівні регіонів.

Доповідач: ТЕРЛЕЄВА Яна Сергіївна, завідувач відділу управління та протидії туберкульозу ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», заступниця голови Комітету.

4. Презентація результатів моніторингу, керованого спільнотою (CLM), через інформаційну систему OneImpactUkraine у розрізі регіонів, впровадження механізмів реагування для усунення бар'єрів у доступі до якісних послуг для людей з туберкульозом з урахуванням специфіки регіонів.

Доповідач: КЛИМЕНКО Ольга Анатоліївна, директорка з розвитку БО «ТБ ЛЮДИ УКРАЇНИ», членкиня Національної ради.

Про результати розгляду та обговорення питань порядку денного:

1. Вітальне слово заступниці голови Комітету Яни ТЕРЛЕЄВОЇ:

- 1.1. Взяти до відома інформацію про зміни у персональному складі [Комітету](#), головні результати його роботи у II кварталі 2025 року, та необхідність керуватися під час розгляду питань порядку денного [Положенням](#) про політику врегулювання конфлікту інтересів Національної ради.
- 1.2. Погодити запропонований проєкт порядку денного, що [додається](#).

2. Реалізація Програми медичних гарантій та фінансування протитуберкульозних заходів на регіональному рівні – досягнення, проблеми та шляхи вирішення:

- 2.1. Інформацію щодо досягнень, проблем та шляхів вирішення в реалізації Програми медичних гарантій (далі – ПМГ) та фінансуванні протитуберкульозних заходів на регіональному рівні, представлену Національною службою здоров'я України та ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (далі – ЦГЗ) ([додається](#)), взяти до відома.
- 2.2. Рекомендувати Національній службі здоров'я України (далі – НСЗУ) розглянути пропозиції ЦГЗ щодо заходів та до проєктів постанови Кабінету Міністрів України щодо затвердження Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2026 році, специфікацій до пакетів ПМГ «Первинна медична допомога» та «Діагностика та лікування дорослих та дітей із туберкульозом в амбулаторних та стаціонарних умовах», а саме:
 - послугу «Супровід та лікування дорослих та дітей, хворих на туберкульоз, на первинному рівні медичної допомоги» включити з деталізацією переліку послуг в обсяг медичних послуг за напрямом «Первинна медична допомога» як основну та включити вартість ведення випадку туберкульозу (далі – ТБ) до капітаційної ставки в пакет «Первинна медична допомога» з введенням стимулюючого коефіцієнту

за досягнення результату «вилікуваний» і «лікування завершено» згідно з даними електронної системи охорони здоров'я;

- для забезпечення досягнення мети щодо збільшення кількості пацієнтів у сімейного лікаря розробити комплекс заходів для забезпечення розвитку кадрового потенціалу лікарів первинної медичної допомоги (далі – ПМД) та оновлення додаткових вимог до спеціалістів;
- викласти пункт щодо вимог спеціалістів за напрямом первинна медична допомога у такій редакції: «Лікар з надання ПМД (лікар загальної практики – сімейний лікар, лікар-терапевт, лікар-педіатр) – щонайменше 1 особа, яка працює у цьому ЗОЗ і пройшла базовий курс на онлайн платформі ЦГЗ «Ведення туберкульозу на первинному рівні медичної допомоги» з отриманням сертифікату або мають відповідний чинний сертифікат лікаря-фтизіатр.»;
- врахувати збільшення тарифу на одного пацієнта в ПМГ за напрямом діагностика та лікування дорослих і дітей, хворих на ТБ у стаціонарних і амбулаторних умовах;
- передбачити окремий механізм для збільшення фінансування регіональних ТБ центрів прифронтових регіонів через наявність суттєвих ризиків недофінансування (при цьому прифронтові території мають більше складних пацієнтів, що збільшує вартість їх ведення та які мають більше ризиків та інших особливостей у зонах наближених до бойових дій);
- додати регіональні фтизіопульмонологічні центри до закладів охорони здоров'я, які є винятком до індикатора, відповідно до якого відбувається укладання договорів за пакетом № 3 «Хірургічні операції дорослим та дітям у стаціонарних умовах»;
- в проекті постанови Кабінету Міністрів України щодо затвердження Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2026 році передбачити закладам, які одночасно надають медичні послуги за пакетом № 3 «Хірургічні операції дорослим та дітям в стаціонарних умовах» та пакетом № 20 «Діагностика та лікування дорослих та дітей із туберкульозом в амбулаторних та стаціонарних умовах», розрахунок вартості медичних послуг за хірургічне лікування хворих на туберкульоз здійснювати за пакетом № 3 «Хірургічні операції дорослим та дітям в стаціонарних умовах», тобто в абзаці 9, пункту 7, розділу I Порядку реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році виключити цифри «24»;

- передбачити механізм оплати за результат (стимулюючий коефіцієнт) для лікаря фтизіатра у разі досягнутої ефективності лікування (вилікуваний або завершене лікування).
- 2.3. Із урахуванням обговорень та висловлених представниками НСЗУ застережень щодо зазначених у пункті 2.2. пропозицій рекомендувати ЦГЗ спільно з НСЗУ організувати та провести додаткові багатосторонні робочі консультації для досягнення консенсусу з питань щодо підходів у фінансуванні протитуберкульозних заходів в ПМГ, ролі мережі первинної медичної допомоги, хірургії, особливостей роботи на прифронтових територіях з метою подальшого внесення узгоджених пропозицій щодо вдосконалення ПМГ на 2026 рік на погодження до Міністерства охорони здоров'я України.
- 2.4. Рекомендувати членам Комітету та зацікавленим сторонам взяти до уваги та врахувати у подальшій роботі результати дослідження, викладені у Second technical report on the results of costing provider payments in primary health care in Ukraine, мета якого оновлення оцінки капітаційної ставки ПМД з урахуванням даних, що відображають вплив триваючої війни, а також визначення вартості п'яти розширених послуг ПМД (мобільної паліативної допомоги, послуг з охорони психічного здоров'я на рівні ПМД, замісної підтримувальної терапії опіоїдами (ЗПТ), лікування туберкульозу та послуг для людей, які живуть з ВІЛ, або мають підозру на ВІЛ), після його надання ВООЗ.

3. Результати досягнення основних індикаторів подолання туберкульозу на рівні регіонів:

- 3.1. Взяти до відома та врахування узагальнену інформацію ЦГЗ про результати досягнення основних індикаторів подолання туберкульозу на рівні регіонів, що додається (у т.ч. згідно з [аналізом досягнення основних індикаторів](#) Операційного плану заходів з реалізації у 2024-2026 роках Державної стратегії у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та вірусним гепатитам на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 червня 2024 року № 564-р та [аналізом виконання індикаторів якості медичної допомоги при туберкульозі](#) за I півріччя 2025 року).
- 3.2. За результатами проміжних підсумків досягнення рейтингової сукупності усіх основних індикаторів подолання туберкульозу на рівні регіонів:
 - 3.2.1 Відмітити ефективну роботу в Івано-Франківській області, місті Києві, Чернівецькій, Черкаській, Донецькій, Хмельницькій та

Закарпатській областях щодо профілактики, діагностики та лікування туберкульозу.

3.2.2 Рекомендувати структурним підрозділам з питань охорони здоров'я місцевих державних адміністрацій:

- в Харківській, Чернігівській та Хмельницькій областях посилити заходи для досягнення охоплення профілактичних лікуванням туберкульозу не нижче 80%;
- в Полтавській, Одеській, Кіровоградській областях посилити заходи для досягнення ефективності лікування туберкульозу не нижче 85%;
- в Одеській, Дніпропетровській, Харківській, Миколаївській та Київській областях вжити заходи для покращення досягнення основних цільових індикаторів з подолання туберкульозу.

3.3. З метою покращення якості надання медичної допомоги при туберкульозі підтримати пропозицію ЦГЗ та рекомендувати продовжувати проведення на національному рівні щоквартального аналізу індикаторів якості надання медичної допомоги при туберкульозі в розрізі регіонів з підготовкою управлінських листів з відповідними рекомендаціями.

3.4. Рекомендувати головам обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій:

- забезпечити своєчасне щоквартальне подання до 15 числа місяця, наступного за звітним, інформації про стан виконання Операційного плану заходів з реалізації у 2024-2026 роках Державної стратегії у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та вірусним гепатитам на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 червня 2024 року № 564-р (далі – Операційний план) до ЦГЗ на електронну адресу: info@phc.org.ua

щоквартально.

- поінформувати ЦГЗ про стан розробки регіональних планів заходів з реалізації Операційного плану із обов'язковим включенням заходів соціального захисту осіб, хворих на туберкульоз, в межах і за рахунок видатків, передбачених у державному та місцевих бюджетах на відповідний рік, та інших джерел, не заборонених законодавством, із зазначенням дати та номеру рішення (окрім Закарпатської, Миколаївської та Рівненської областей, які поінформували про затвердження регіональних планів рішеннями обласної ради чи державної (військової) адміністрації)

до 15 жовтня 2025 року.

- 4. Презентація результатів моніторингу, керованого спільнотою (CLM), через інформаційну систему OneImpactUkraine у розрізі регіонів, впровадження механізмів реагування для усунення бар'єрів у доступі до якісних послуг для людей з ТБ з урахуванням специфіки регіонів:**
- 4.1. Інформацію про результати моніторингу, керованого спільнотою (CLM), через інформаційну систему OneImpactUkraine у розрізі регіонів, а також впровадження механізмів реагування для усунення бар'єрів у доступі до якісних послуг для людей з ТБ з урахуванням специфіки регіонів, що додається, взяти до відома.
- 4.2. В умовах перегляду пріоритетів та внесення змін у програму Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією на 2025-2026 роки, які вплинули на спроможність спільноти у впровадженні заходів з підвищення обізнаності на місцевому рівні, рекомендувати керівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я та соціального захисту місцевих державних (військових) адміністрацій, медичних закладів, соціальних служб, закладів соціального захисту населення, центрів для ВПО, а також головам територіальних громад сприяти поширенню серед населення інформаційних матеріалів з питань протидії туберкульозу, розроблених ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», БО «TBPeopleUkraine».

Завідувач відділу управління та протидії туберкульозу ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України», заступниця голови Комітету

Яна ТЕРЛЕЄВА

Секретар Комітету

Любов КРАВЕЦЬ